

שם תנו רבנן לעולם יתא אדם ענוותן כהלל ואל יתא קמון כשמואל מעשה בבי בני אדם

עין איה

לפולם אותו המשקל המכריע לפי הטוב והצדק המברר
 לברנות, כי תכלית החיים והעוונתם הם הטוב והיושר, הצדק
 והחכמה, וכל התמודות שבהם יתקומם האדם ויחזו תחודש
 ותחנשא. וזה הבירור יושפע משני אופנים: באופן העונות
 והסבלנות ובאופן הקפדנות והדיוק. העונות והראיה איה גדול
 הוא כה הצדק והטוב החזק המושגש בחיים בחסד עליה, אשר
 עשה את הכל לתכלית הטוב והצדק, עד שגם כל הדברים
 החזקים והמאורעות הקשים יש ביד הכח הכללי המושפע על
 תכלית החיים למספחם אל הטוב ולהשתמש בהם לתכלית הישר
 והתיקון הנאות שבחיים. והקפדנות אמנם משמש להראות לדעת
 כשהתורה מצוה ללמוד צדק החיים ונסיונותיהם צריכים לפנות הוא
 המושג והצדק והכוח לכל גמול ע"י מחזה הסבלנות לדמות,
 כי כל הצדקים והמגלים כמו שגם בני יולם הם המה דרכי הטובה
 והנאמן להמוני כמשהם לעצמם צ"כ אגון כל המעשים
 ששחל בעולמו מאורים גדולים תמנו לב, להורות את המין
 האנושי אהיה צדק נתן קצת מחולפים בנפשות שונות של
 עסקי הנהגה אותם ככל הענין והצדק שברב חכמתם ובגדולת
 נפשם הם כהרעים להם ויהיו עצמם איה להדריך את עצמם ואת
 בני דורם, ואיך להשתמש בידם להורות חכמים בכחם הגשגב.
 יש מהם שפנו לפי כשרונם לכבוש את הדרך המרכזי, ללמד את
 עצם היסוד של מרכז החיים שנבנה ע"פ הקפדנות והמחאה
 היותר נמרצה לכל נטה וכה ומעונות, ויש אשר כחיו ללמד את
 גדול כשרון המרכז ואוכותו הנהדרה, איה יש כחיו לחולל
 נפלאות כאלה להפיר את כל הדברים שהם טפלים לו בחינם למען
 תועלתו, ובוה ממילא יש ד"ר לומד לכוונן את המנהג הפנימי
 רק אל התכלית היותר נשגבת ויותר קדושה ונאצלה, כל
 מעשיו יהיו לשם שמים, זה היה המקום שממנו תפילגו הכחות
 האזורים שהיו למאורים במחנה ישראל, כלל ושמשו שיהיה
 בענותנותו להסתמך על אוכות התכלית שפתחים על רוחב כחה
 וזה פעל בקפדנותו להורות על הצד הכפוזי שבתכלית החיים,
 להטביע את חותם כמקומו הראוי לו.

וקליפה, בלא עמל ויגיעה, והנברא בר קורא העשיר כלבוש הלא
 יצמח ויפרה. האם רק מקרה הוא שהטבע יצא את סביבות כח
 דוקא במקום שאין התועלת להאנושיות כוללת וגדולה, וכי אין
 אותה המהירות והעדר הסיגנון הגמר והשכלול המלא המתראה
 כמנהיג ופטריות וכל היות ג"כ בדברים המזינים ומספיקים
 לחייו של האדם, ואתה המרחבה וההתפשטות המתראה בצמח
 הנברא בר קורא, האם לא תוכל לצאת יותר חזק ועדינה באופן
 שתוציא תועלת הלבוש לאדם, אם לא כי מטרה מוסרית יש כאן,
 כי עונותיכם מנעו הטוב מכם, והאם יש אחר הקמירה הפנימית
 להסתפק בדבר כי אלה החקים שרק לצעירות ימי חיי האדם
 ומהומת הדמיון המעוררת את עיניו נראים כה איתנים ומלתי
 מתחלפים, שהם ישונו, הכל לפי הצורך, אם בהתפתחות אישית
 או בדילוג וחפזון, לפי ערך התועדה הכוללת שלהם, לרוב מעלה
 ויחידו, לעת אשר אור ד"ר יגלה לעין כל וגם באונת הצדדים
 שבמצויאות, שיעור הדמיון את ענין התבונה לדון שאין ד'
 המוסר שולט שם כל עיקר, וראה שיש צדקת ד' היא תעשה כל
 העשבים שהחכם יצא בערכו ברא ד' ע"י כח של המונג'ו,
 יצאו למיניהם, ובשורות היותר נמוכות של כח התועלת והחיים
 נגלתה יד ד', והנהגת הצדק והחכמה התכליתית, שזה הוא אות
 על מה שעתיד לצאת מכל המין הברואים, וראו כל בשר יחדיו
 כי פי ד' דבר, ותחיים תחילתו של שרו, על עולם שאמר
 מכת ק"ו של השמים, י"הי כבוד ד' לעולם ישמח ד' במעשיו".

קיב. ת"ר לעולם יתא אדם ענוותן כהלל ואל יתא קמון
 כשמואל. הוקרת החיים ובעליהם והאהבה להם, צריכה לעולם
 לכא מצד הצד העליון שיש בחיים. כלומר, מפני שכל אשר
 יחונר אל החיים יש כחיון' להוציא ממנו, מעצמו או ממעשיו או
 מפעולותיו, בעת מן העתים את הטוב והיושר שבו, את
 ההרגשים הטובים והנעלים, את ההנאות הנאות והיופות, שהם
 טובים לשעתם וטובים לעד ולעולם, טובים למי שנהנה מהם
 וטובים להכלל כולו, ובשביל הצד עליון הזה, שהוא המטרה
 שבתים, שכל העולם כולו נברא בשבילו, ראוי לסבול ולשא
 ג"כ את כל העצבים הנגזרים עמו, [ש]אני' פ שפעלים רבות הם
 נוטים מדהי' הטובה והיושרה ומעשנים את ישר העוונה
 התכליתית של החיים, מ"מ טון טון שלקצא בכל דבר וענין
 יחש ג"כ אל הטוב והיושרה המבמה והצדק, כדרך רפואי או
 קרוב, שמצדו ראוי לסבול ג"כ את הפסולת והמוחזר המעומם
 וכל מה שיהי האדם בצל נפשו וינהיג יותר ומלא דעה חכמה
 ימצא ביותר קלות את התוכן הטוב והנאות ג"כ בעומק כל מאורע
 שבחיים, שבעצמו הוא אינו יפנה אל הטוב הראוי
 שיכספחו כל בעל לב שהוא אמנם המשקל המושפע על
 הרעיונות של הבאים להתלמד מעוליו הדעת צריך שיהיה

ע"כ כאלו הענינים וכיוצא בהם, שראויים להיות מברדי דרך
 לעצמם ולעמוד כעמוד אש להאיר את מחשבי רבים ועצומים
 איה לדון כלל לומר מי עדיף ממי איה כח יותר נאדר ויותר
 צריך להיות יקר ותכוב, כמו שאין לתן משקל על כח האור
 והחום, איה שהם יותר נאה ויותר מחוקק, כי כל אחת פועל את
 פעולתו במקומו ובערכו, אמנם זה יחידים והם אלה שאינם
 צריכים להעמיד להם מנהגים אחרים להם למשל על דרך חיייהם,
 כי א הם בעצמם כחם הפ' לעוד הדרך הישרה שהם רואים
 בעינם תחודרת לטוב להם ולבריות, אבל רובא ועלמא הם
 צריכים להעמיד להם ימופת אנשי הרוח וגדולי הנפש ללכת

4. עפ"י ירמיהו, כה. 5. ישעיהו, ה. 6. חוליקס, א. 7. תהילים קד, לא. קיב. 1. קהלת ט, ד. 2. אבות פ"ב, מ"ב.